

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Af lovbekendtgørelse nr. 126 af 6. marts 1996 og lovbekendtgørelse nr. 608 af 13. januar 1996 fremgår retningslinierne for kommuners og amtskommuners engagement i erhvervsudviklingsaktiviteter, herunder samarbejde med aktieselskaber m.v.

Et af elementerne i lovbekendtgørelse nr. 126 er, at kommuner og amtskommuner kan afhænde viden med henblik på eksport – enten som underleverandør til danske virksomheder, gennem udlån af medarbejdere eller via direkte eksport til offentlige eller private købere i udlandet.

Forslagsstillerne stiller sig noget undrende med hensyn til disse aktiviteter. Kommuner og amtskommuner er serviceorganer for borgerne, som i øvrigt selv finansierer servicen over skatten. Efter forslagsstillerens opfattelse ligger målsætningen om borger-service ikke tilnærmelsesvis i nærheden af en målsætning om eksportvirksomhed.

Ydermere er offentlige myndigheder ikke gearet til at drive privat virksomhed. Et pilotprojekt i, hvor galt det kan gå, når offentlig og privat virksomhed blandes sammen, er sagen om systemeksport af dansk ældreomsorg gennem firmaet EXSOS (Export of Social Systems). Her blev det entydigt fastslået, at embedsmænds verden ligger for langt fra forretningslivets, til at embedsmænd kan magte begge dele. Foruden at sammenblande forvaltning og forretning og udlicitere i strid med gældende forvaltningsprincipper opnåede EXSOS en urimelig fortrinnsstilling i relation til andre konkurrenter. Konsekvensen blev, at den offentlige forvaltnings neutralitet og saglighed fik et troværdighedsproblem, fordi uvedkommende interesser kunne påvirke forvaltningens afgørelser. Det er derfor langt fra hensigtsmæssigt, at borgernes skatteindbetalinger bliver brugt som finansieringskilde, fordi en kommune eller amtskommune pludselig mener, at den er en eksportvirksomhed.

Ønsker en borger at starte eller investere i en eksportvirksomhed, må man formode, at investor selv ønsker at bestemme branche, tidshorisont, risikoprofil og andet af vital interesse for investeringen. Kontrasten til skattefinansieret eksportvirksomhed er så-

ledes slående og næppe forenelig med borgernes ønsker.

Af lovbekendtgørelse nr. 608 følger den mærkværdighed, at det offentlige (kommuner og amtskommuner) kan videregive kommunal viden og deltage i private virksomheder, der sælger varer og tjenesteydelser med profit for øje. Hvordan den kommunale viden bliver brugt, har kommuner og amtskommuner reelt ingen indflydelse på, da de ikke må opnå bestemmende indflydelse, jf. lovens § 3, stk. 2. Derimod tillader loven, at der rent finansielt kan bindes betydelige midler i virksomhederne.

At agere bankvirksomhed med skatteborgernes penge og at videregive viden, som tilmed må betegnes som skatteborgernes ejendom, er i sig selv tankevækkende. Og det faktum, at kommuner og amtskommuner ikke kan garantere, at den kommunale viden som minimum forvaltes i borgernes interesse, gør det ikke mindre dubiøst.

Ovennævnte kommunallove tillader altså aktiviteter, der må betragtes som en misforståelse af hensigten med kommuner og amtskommuner. Det foreslås derfor, at disse love ophæves for derigennem at sikre, at kommuner og amtskommuner beskæftiger sig med det, som reelt er deres opgave: at servicere borgerne.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Forslaget skal sikre, at kommuner og amtskommuner ikke længere, ud over hvad der er indeholdt i kommunalfuldmagten, kan deltage hverken direkte eller indirekte i erhvervsudviklingsaktiviteter.

Til nr. 2

Forslaget skal sikre, at kommuner og amtskommuner ikke længere, ud over hvad der er indeholdt i kommunalfuldmagten, kan deltage ledelsesmæssigt eller finansielt i private virksomheder.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft så hurtigt som muligt efter vedtagelsen.